

ที่ พล ๐๐๒๓.๔/๑๗๗๔๕

ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก
ถนนวังจันทร์ พล ๖๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอรื้อหรือการจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก นายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก และ
นายกเทศมนตรีเมืองอรัญญิก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๕๕๖

ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อหรือการจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสาร ตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดให้กรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง จัดให้มีสถานีขนส่งขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น ซึ่งปัจจุบันสถานีขนส่งผู้โดยสารที่กรมการขนส่งทางบกจัดให้มีขึ้นแล้วจะต้องถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีปัญหาข้อกฎหมายว่า กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารโดยใช้งบประมาณของตนเอง โดยขอให้กรมการขนส่งทางบกพิจารณาความเหมาะสมของการจัดให้มีสถานีขนส่งดังกล่าว และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางอนุมัติกำหนดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารบนที่ดินของท้องถิ่นเอง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจึงออกประกาศเป็นสถานีขนส่งผู้โดยสาร โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนเองต่อไป จะถือเป็นการจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ สำนักงานกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาข้อหารือของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๘๑/๒๕๖๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๕๕๒๓-๒๔๙๐

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๓๕๕๖

๑ ศสบริหารทั่วไป

๑ กลุ่มงานบริหารทั่วไป

๑ กลุ่มงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑ กลุ่มงานกฎหมาย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
เลขที่ ๑๑๖
ลงวันที่ ๒๓ พ.ย. ๒๕๖๓
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เลขที่รับ ๑๑๖/๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๓๐ น. จินบัญชและการตรวจ

เรื่อง ขอรื้อหรือการจัดให้มีสถานียขนส่งผู้โดยสารตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๘๑/๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อหรือการจัดให้มีสถานียขนส่งผู้โดยสารตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้กรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการ ควบคุมการขนส่งทางบกกลางจัดให้มีสถานียขนส่งขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น ซึ่งปัจจุบันสถานียขนส่งผู้โดยสารที่กรมการขนส่งทางบกจัดให้มีขึ้นแล้ว จะต้องถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปดำเนินการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีปัญหาคอฎหมายว่า กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสงค์จะดำเนินการก่อสร้างสถานียขนส่งผู้โดยสารโดยใช้งบประมาณของตนเอง โดยขอให้กรมการขนส่งทางบก พิจารณาความเหมาะสมของการจัดให้มีสถานียขนส่งดังกล่าว และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่ง ทางบกกลางอนุมัติกำหนดให้มีสถานียขนส่งผู้โดยสาร เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณ ก่อสร้างสถานียขนส่งผู้โดยสารบนที่ดินของท้องถิ่นเอง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจึงออกประกาศเป็นสถานียขนส่ง ผู้โดยสารโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนเองต่อไป จะถือเป็นการจัดให้มีสถานียขนส่งผู้โดยสารตามมาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แจ้งผลการพิจารณาข้อหารือของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๘๑/๒๕๖๓ โดยสรุป ดังนี้

๑. กรมการขนส่งทางบกจะพิจารณากำหนดให้สถานียขนส่งผู้โดยสารที่สร้างขึ้นโดยใช้งบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานียขนส่งประเภทจัดให้มีตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ และกรณีที่ไม่เป็นสถานียขนส่งประเภทจัดให้มี องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะต้องขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานียขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่ง ทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

— คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า ตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้กรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง จัดให้มีสถานียขนส่งขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น โดยจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจหรือองค์การของรัฐเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ กรณีนี้ย่อมมีความหมายว่า กรมการขนส่งทางบก ไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองเท่านั้น แต่มีความหมายถึงการดำเนินการด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้มีสถานียขนส่งขึ้น รวมถึงจะมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจหรือองค์การของรัฐเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ เมื่อคณะกรรมการการกระจาย

/อำนาจให้ ...

อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้กรรมการขนส่งทางบกต้องถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) กรรมการขนส่งทางบกจึงต้องมอบหมายการดำเนินการเพื่อจัดให้มีสถานีขนส่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการก่อสร้างสถานีขนส่งของเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา นั้น มีการหารือและประสานงานกับกรรมการขนส่งทางบกมาโดยตลอด และกรรมการขนส่งทางบกได้เห็นชอบกับแผนผังการก่อสร้างสถานีขนส่งดังกล่าวด้วยแล้ว โดยพุดินัย จึงถือได้ว่ากรรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการจัดให้มีสถานีขนส่งขึ้นแล้ว ส่วนการดำเนินการขออนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางหรือดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมเป็นหน้าที่ของกรรมการขนส่งทางบกที่จะต้องดำเนินการต่อไป เมื่อได้พิจารณาประเด็นการจัดให้มีสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นการขออนุญาตจัดตั้งสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม อีกต่อไป

๒. ภารกิจด้านการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กรรมการขนส่งทางบกยังมีหน้าที่จัดให้มีสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เห็นว่า แม้จะมีการกำหนดให้กรรมการขนส่งทางบกต้องถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ภารกิจของกรรมการขนส่งทางบกในการจัดให้มีสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง ก็ยังคงมีอยู่ แต่การดำเนินการของกรรมการขนส่งทางบกต้องสอดคล้องกับการกระจายอำนาจดังกล่าว ดังนั้น วิธีการที่กรรมการขนส่งทางบกจะจัดให้มีสถานีขนส่งจึงเหลือเพียงวิธีการมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องมีสถานีขนส่งในท้องถิ่นใดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ภายในเวลาอันสมควร กรรมการขนส่งทางบกก็ยังคงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีสถานีขนส่งในท้องถิ่นนั้นเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่ประชาชนตามหน้าที่ของกรรมการขนส่งทางบกตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖
ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์
โทร ๐๔๒ ๒๗๘ ๔๗๘๒

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดให้มีหรือจัดตั้งสถานียชนสงตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

กรรมการขนส่งทางบกมีหนังสือ ที่ ศค ๐๔๐๘/๘๐๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่มาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้กรรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางจัดให้มีสถานียชนสงขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น ซึ่งปัจจุบันสถานียชนสงผู้โดยสารที่กรรมการขนส่งทางบกจัดให้มีขึ้นแล้ว จะต้องถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีปัญหาข้อกฎหมายว่า กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการก่อสร้างสถานียชนสงผู้โดยสารโดยใช้งบประมาณของตนเอง โดยขอให้กรรมการขนส่งทางบกพิจารณาความเหมาะสมของการจัดให้มีสถานียชนสงผู้โดยสารดังกล่าว และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางอนุมัติกำหนดให้มีสถานียชนสงผู้โดยสาร เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณก่อสร้างสถานียชนสงผู้โดยสารบนที่ดินของท้องถิ่นเอง และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจึงออกประกาศเป็นสถานียชนสงผู้โดยสารโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนเองต่อไป จะถือเป็นการจัดให้มีสถานียชนสงผู้โดยสารตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ หรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการในการจัดให้มีหรือจัดตั้งสถานียชนสงผู้โดยสารเป็นไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย กรรมการขนส่งทางบกจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. กรรมการขนส่งทางบกจะพิจารณากำหนดให้สถานียชนสงผู้โดยสารที่สร้างขึ้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานียชนสงประเภทจัดให้มีตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ได้หรือไม่ และกรณีที่มิเป็นสถานียชนสงประเภทจัดให้มี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานียชนสงตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ หรือไม่

๒. การกิจด้านการดำเนินการสถานียชนสงผู้โดยสาร ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กรรมการขนส่งทางบกยังมีหน้าที่จัดให้มีสถานียชนสงตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาข้อหารือของกรรมการขนส่งทางบก โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรรมการขนส่งทางบก) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจง และปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เรื่องหารือนี้ สืบเนื่องมาจากเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา ได้ดำเนินการก่อสร้างสถานียชนสง

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๙/๒๐๐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ผู้โดยสารถิ่นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนซึ่งผู้โดยสารถิ่นจะมีเพิ่มมากขึ้นภายหลังการเปิดใช้สนามบินเบตง โดยการก่อสร้างสถานียชนซึ่งนั้นได้ใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากกระทรวงมหาดไทย และงบประมาณของเทศบาลเมืองเบตงเอง และได้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้วกว่าร้อยละเก้าสิบ อีกทั้งในระหว่างการก่อสร้างนั้นได้มีการหารือและประสานงานระหว่างเทศบาลเมืองเบตงกับกรมการขนส่งทางบกมาโดยตลอด ต่อมาเทศบาลเมืองเบตงได้ขอให้กรมการขนส่งทางบกพิจารณากำหนดให้สถานีขนส่งที่กำลังจะก่อสร้างแล้วเสร็จเป็นสถานีขนส่งผู้โดยสารประเภทจัดให้มี แต่กรมการขนส่งทางบกมีข้อสงสัยว่า สถานีขนส่งผู้โดยสารที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างขึ้นโดยใช้งบประมาณของตนเองนั้น กรมการขนส่งทางบกจะพิจารณากำหนดให้เป็นสถานีขนส่งประเภทจัดให้มีตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ได้หรือไม่ หากกรณีดังกล่าวไม่ใช่การจัดให้มีสถานีขนส่งของกรมการขนส่งทางบก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องขออนุญาตจัดตั้งสถานีขนส่งต่อนายทะเบียนกลางโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนส่งทางบก ประกอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า ตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ กำหนดให้กรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกฯ จัดให้มีสถานีขนส่งขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น โดยจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจหรือองค์การของรัฐเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ กรณีนี้ย่อมมีความหมายว่า กรมการขนส่งทางบกไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองเท่านั้น แต่มีความหมายถึงการดำเนินการด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้มีสถานีขนส่งขึ้น รวมถึงจะมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจหรือองค์การของรัฐเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ เมื่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้กรมการขนส่งทางบกต้องถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) กรมการขนส่งทางบกจึงต้องมอบหมายการดำเนินการเพื่อจัดให้มีสถานีขนส่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการก่อสร้างสถานีขนส่ง

มาตรา ๑๑๕ ให้กรมการขนส่งทางบกโดยอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางจัดให้มีสถานีขนส่งขึ้นในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครและในเขตท้องที่จังหวัดอื่น โดยจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจหรือองค์การของรัฐเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานีขนส่งไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

บุคคลอื่นใดประสงค์จะจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่งต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนกลางโดยอนุมัติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางก่อน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดให้มีหรือจัดตั้งสถานีขนส่งขึ้นที่ใด เมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ เห็นชอบร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) โดยได้รายงานต่อรัฐสภาทราบแล้ว และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ของเทศบาลเมืองเบตงนั้น มีการหารือและประสานงานกับกรมการขนส่งทางบกมาโดยตลอด และกรมการขนส่งทางบกได้เห็นชอบกับแผนผังการก่อสร้างสถานีขนส่งดังกล่าวด้วยแล้ว โดยพุดินัย จึงถือได้ว่ากรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการจัดให้มีสถานีขนส่งขึ้นแล้ว ส่วนการดำเนินการขออนุมัติ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางหรือดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมเป็น หน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกที่จะต้องไปดำเนินการต่อไป เมื่อได้พิจารณาประเด็นการจัดให้มีสถานี ขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นการขออนุญาต จัดตั้งสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม อีกต่อไป

ประเด็นที่สอง เห็นว่า แม้จะได้มีการกำหนดให้กรมการขนส่งทางบกต้องถ่ายโอน การกิจด้านการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว การกิจของ กรมการขนส่งทางบกในการจัดให้มีสถานีขนส่งตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง ก็ยังคงมีอยู่ แต่การดำเนินการของกรมการขนส่งทางบกต้องสอดคล้องกับการกระจายอำนาจดังกล่าว ดังนั้น วิธีการที่กรมการขนส่งทางบกจะจัดให้มีสถานีขนส่งจึงเหลือเพียงวิธีการมอบหมายให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องมีสถานีขนส่งในท้องถิ่นใด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ภายในเวลาอันสมควร กรมการขนส่งทางบกก็ยังคงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีสถานีขนส่งในท้องถิ่นนั้นเพื่ออำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่ประชาชนตามหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกตามมาตรา ๑๑๕ วรรคหนึ่ง ต่อไป

ในการนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการจัดให้มี หรือจัดตั้งสถานีขนส่งขึ้นตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ว่า การดำเนินการบางเรื่อง มีการกำหนดขั้นตอนโดยไม่จำเป็นซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรที่จะได้มี การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักการการจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยไม่ชักช้า และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม กับสภาพการณ์ปัจจุบันและอนาคตโดยเร็วต่อไป

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๓